



ESS KUTATÁSI INFRASTRUKTÚRA MAGYARORSZÁG; ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ

Készítette: Messing Vera és Ságvári Bence

2020

I. ESS MAGYARORSZÁG ÁTTEKINTÉS

Hagyomány és innováció: A European Social Survey-t (ESS) az Európai Bizottság 2001-ben kezdeményezte abból a célból, hogy kétévente nemzetközileg összehasonlítható adatokat nyerhessen az európai társadalmak állapotáról, a lakosság demográfiai jellemzőiről, politikai és közéleti preferenciáinak alakulásáról és a társadalmi attitűdök illetve a cselekvéseket befolyásoló értékek változásairól. Magyarország 2001 óta, vagyis a kezdettől folyamatosan részt vesz az ESS munkájában és az infrastruktúrához kapcsolódóan fontos szerepe van az európai társadalomtudományi kutatások módszertani megújulását támogató kezdeményezésekben.

Módszertani kiválóság: Az ESS kutatások talán legnagyobb erőssége és egyben értéke, hogy az adatfelvétel szigorú és folyamatosan ellenőrzött módszertani szabályainak köszönhetően, jelenleg ez az egyik legmegbízhatóbb módszertani alapokon nyugvó nemzetközi együttműködés. A résztvevő országok a társadalmi mutatókat közösen alakítják ki, mindenhol azonos módszertant követnek, így Európa-szerte összehasonlíthatók a mérési eredmények.

A magyar társadalom hosszú távú trendjeinek kimutatása európai összehasonlításban: A kutatás állandó és változó egységekből áll. A sztenderd, hullámonként *ismétlődő* blokkoknak köszönhetően – ma már közel egy évtizedre visszamenőleg – a népesség főbb társadalmi-gazdasági jellemzőire, politikai, közéleti attitűdjeire, értékpreferenciáira vonatkozó adatsorok állnak a rendelkezésünkre. A hullámonként *változó* kérdés-blokkok ugyanakkor lehetőséget nyújtanak az európai szinten aktuális társadalmi jelenségek, problémák vizsgálatára (úgy mint, a klímaváltozással kapcsolatos vélemények, a demokrácia értelmezése, a migrációval, az idősödéssel, illetve a jóléti állammal kapcsolatos attitűdök vagy éppenséggel a digitális írástudás és készségek). 2021-ben a 10. adatfelvétel készül el (R10).

Közjóság, széleskörű hasznosulás a társadalomtudományban és a felsőoktatásban: Az ESS tudományos közjóság, szabadon hozzáférhető minden érdeklődő, kutató, oktató és diák, vagy akár államigazgatási szervezetek számára. Csak hazánkban közel 3000 regisztrált felhasználóval rendelkezik, és kétszázhoz közelít a magyar szerzőségű nemzetközi tudományos publikációk száma. Kiemelendő az ESS széleskörű használata a felsőoktatásban: a regisztrált felhasználók kétharmada egyetemi diák; szinte az összes nagy magyarországi egyetemen használják az ESS-t társadalomtudományi és módszertani képzésben (részletesebben lásd IV. fejezet).

Nemzetközi beágyazottság: Az ESS nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy hazai társadalomtudósok nemzetközi kutatói hálózatokba beágyazódjanak. Az Európa Kutatási Infrastruktúrában közvetlenül részt vevő kutatókon túl az ESS okán több tucat nemzetközi együttműködésben elkészült publikáció bizonyítja, hogy az ESS hatékonyan képes a hazai kutatókat nemzetközi tudományos együttműködésekbe integrálni.

Kutatási határterületek, multidiszciplináris témák: A klasszikus társadalomtudományi alkalmazás (politikatudomány, szociológia) mellett számos orvos- és egészségtudományi, pszichológiai, munka- és gazdaságtudományi, geográfiai, ökológiai valamint, management és innováció kutatás számára nyújt primer empirikus adatforrást.

Az ESS ERIC magyarországi gazdája a Társadalomtudományi Kutatóközpont. Az ESS csapata:

Messing Vera – kutatásvezető

Ságvári Bence – nemzeti koordinátor

Hammer Gergely és Bodor-Eranus Eliza

I. AZ ESS TEVÉKENYSÉGEI 2020-AS ÉVBEN

Az R10 adatfelvétel előkészítése, alkalmazkodás a COVID-19 járvány okozta korlátokhoz

A European Social Survey 10. adatfelvételi fordulójában rekord számú, azaz 30 ország vesz részt. Vannak az elmúlt adatfelvételi fordulóiban részt nem vett, de most visszatérő országok (pl. Olaszország, Szlovákia, Ciprus, Bulgária, Horvátország), továbbá csatlakozott a projekthez a nyugat-balkáni régió számos országa (Szerbia, Észak-Macedonia, Montenegró). Amennyiben nem szól közbe a világjárvány, az eredeti ütemezés szerint az adatfelvétel 2020 szeptembere és decembere között zajlott volna le. A járványhelyzet azonban a survey kutatásokban korábban nem tapasztalt helyzet elé állította a szervezetet. 2020 tavaszán, egy konzultáció során, a résztvevő országok kialakították a helyzethez alkalmazkodó adatfelvételi stratégiát. Ennek eredményeképpen - figyelembe véve többek között a korábbi ESS adatokkal való időbeli összehasonlíthatóságot és az aktuális adatfelvételi terepmunkának az országok közötti minél szorosabb összehangolását, továbbá a bizonytalan helyzethez való rugalmas alkalmazkodás lehetőségét – a CST (Core Scientific Team) a következő fontosabb döntéseket hozta:

1. Az ESS R10 preferált kérdezési módszere továbbra is a személyes megkérdezés lesz;
2. A videóinterjúk felkínálásának lehetőségét biztosítani kell (azon válaszadók esetében, akik a kutatásban való részvételt nem, de a személyes interjút visszautasítják);
3. A tagországoknak 2021. május 31-ig kell eldönteni, hogy amennyiben ez időpontig nem kezdődött meg a személyes kérdezésen alapuló terepmunka, terveznek-e az önköltős kérdezés módszerével élni;
4. A terepmunka befejezésének végső határideje 12 hónappal eltolva, azaz 2021 decemberére módosult.

Szintén a járványhelyzetre reagálva az ESS R10 adatfelvétele egy speciális COVID-modult is tartalmaz. Ez a COVID-19 vakcinákkal, a kormányok válságkezelésével és a vonatkozó összeesküvés-elméletekkel kapcsolatos véleményekbe enged majd betekintést.

Az ESS R10 adatfelvételének előkészítése nem csak a járvány miatti kényszerpálya miatt különbözött az eddigiektől, hanem a járványtól függetlenül jelentős technikai újításoknak is teret adott. Jelenleg az adminisztráció, az országok és az ESS központ (HQ) közötti információcsere, a kérdőív fordítása és minden egyéb terepmunka-előkészítéssel kapcsolatos folyamat már a saját, ESS által fejlesztett integrált felületen, illetve applikációban zajlik (ESS Survey Suite). Mindez sokkal átláthatóbbá teszi a sokrétű, több tucat országot érintő kutatás-tervezési, adatfelvételi és kutatási folyamatokat. Továbbá az ESS Survey Suite része egy központi CAPI (online kérdőíves) rendszer és az FMS (Fieldwork Management System) program, amelynek segítségével közel valós időben követhetők a terepmunkával kapcsolatos statisztikák, lehetővé téve a sokkal pontosabb és gyorsabb minőségellenőrzést.

A magyarországi ESS csapat 2021 elejére már teljes egészében előkészítette az adatfelvételt: elkészült a kérdőívek fordítása, egyeztetése és validálása; a Survey Quality Prediction coding; a mintavétel megtervezése és egyeztetése; a kérdezőbiztosi képzési anyagok (online tréning és teszt); és a kérdéshez szükséges dokumentumok is a rendelkezésünkre állnak.

II. A ESS-HEZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTŐ KUTATÁSOK SUSTAIN-2 ÉS PUSH TO WEB SURVEY

Az ESS SUSTAIN-2 Cronos webpanel

Az ESS SUSTAIN-2 projekt általános célja a survey alapú társadalomtudományi kutatások módszertani megújítása, illetve az ESS köré szerveződő globális kutatási infrastruktúra megerősítése és megerősítése. A projekten belül megvalósuló módszertani innovációk fő célja az egyre kevésbé hatékony és megbízható hagyományos adatfelvételi technikák alternatíváinak kidolgozása és az ezekkel kapcsolatos módszertani kísérletek lebonyolítása. Ennek része a fenti H2020-as pályázat keretében elnyert kutatás, melynek célja egy webes válaszadói panel kialakítása 12 ESS tagországban. A projekt előkészületei 2020 folyamán zajlottak, elkészültek az angol nyelvű toborzó-kérdőívek magyar fordításai, illetve az ESS nemzetközi hálózata nyílt pályázat keretében kiválasztotta azokat a témákat és kérdéseket, amelyeket az első Web-panel kutatásban vizsgálunk. A Web-panel tervezett „éles” működése 2021 és 2023 között lesz. A résztvevő országokban az ESS 10. hullámának adatfelvételéhez kapcsolódik a Web-panel-tagok rekrutálása, majd ezt követően 2021 közepétől közel másfél éven keresztül összesen hat adatfelvételi fordulót bonyolítunk le. A projekt újdonsága, hogy a paneltagok a részvételért pénzbeli juttatást (utalványt) kapnak.

ESS Push-to-Web survey

A koronavírus járvány az élet minden területén, így az empirikus társadalomkutatások terén is új helyzetet teremtett, hiszen a személyes megkereséseken alapuló kérdezési módszerek hosszú hónapokra ellehetetlenültek. Ebben a helyzetben felgyorsult azoknak a megoldásoknak a keresése, amelyek egyrészt „járványbiztosak”, másrészt kellőképpen innovatívak ahhoz, hogy hosszú távon is alkalmazhatók legyenek, harmadrészt pedig az európai országokban univerzálisan alkalmazhatók. Az ESS Push-to-Web projekt egy három országban (Ausztria, Szerbia és Magyarországon) lebonyolított pilot-kutatás volt, amelynek során az országosan reprezentatív mintát postai úton kerestünk fel és kértük meg az embereket arra, hogy válaszoljanak egy online kérdőív kérdéseire. Azok számára, akik az online kérdőívet nem töltötték ki, nyomtatott formátumban, postai úton is eljuttattuk a kérdőívet. A projekt fő célja annak vizsgálata volt, hogy milyen szerepet játszik a részvételi hajlandóságban a feltétel nélküli ajándékutalvány (incentíva), amelyet előzetesen minden mintába került személy számára kiküldtünk. A kérdőívet sikerrel - akár online akár offline formában - kitöltők számára további (a feltétel nélkülinél nagyobb összegű) utalványt küldtünk ki. A kísérleti projekt egyik fő tanulsága, hogy mindhárom országban az előzetes várakozásokat jóval meghaladó mértékű volt a részvétel. Magyarországon az online kérdőívet az eredeti 1000 fős minta 30%-a, míg a papíralapú kérdőívet további 10% töltötte ki. Így összesen 40%-os részvételi arányt sikerült elérni, ami megközelítette az elmúlt évek személyes megkeresésen alapuló válaszadási arányszámait. Az elkövetkező hónapokban az eredményeket részletesen elemezni fogjuk, elsősorban azt vizsgálva, hogy (1) a kutatásban résztvevők almintája mennyiben felel meg a reprezentativitás szempontjainak, (2) a kérdésekre adott válaszok eredményei mennyiben követik a hagyományos ESS adatfelvételek megoszlásait, (3) és összességében mennyire képes kiváltani ez a hibrid megoldás a hagyományos ESS adatfelvételeket a jövőben.

III. ESS A FELSŐOKTATÁSBAN

Az ESS felhasználóinak kétharmada a felsőoktatásban tanuló diák, további 10%-a PhD hallgató és oktató. Fontosnak tartjuk, hogy az ESS kutatási infrastruktúrát minél több intézményben megismerjék és használják. E célból igyekeztünk tovább bővíteni kapcsolatainkat a hazai és határon túli egyetemekkel.

Egyetemi előadás sorozat

2020 elején az ESS-t népszerűsítő egyetemi előadás-sorozatot szerveztünk, melynek célja volt, hogy minél szélesebb körben megismertessük az ESS-t és annak kapcsán hozzáférhető, szabadon elemezhető sokrétű társadalomtudományi adatbázist. Az előadás célcsoportja a különböző egyetemek oktatói és a témára fogékony hallgatói voltak, az ország különböző pontjain, illetve a határon túli magyarok területén. Az előadásokat Messing Vera és Ságvári Bence tartották személyesen vagy online, igény szerint magyar illetve angol nyelven. A 2020-as év során összesen 12 előadást tartottunk:

- a Pécsi Tudományegyetem Társadalomtudományi Karon;
- a Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi szakon (angol);
- az ELTE Jog- és Politikatudományi Intézetében;
- a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalban;
- az ELTE Társadalomtudományi Karon;
- a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdaság és Közpolitikai Intézetében;
- a Debreceni Egyetem Politikatudomány és Szociológiai Intézetében;
- a Szegedi Tudományegyetem Szociológia Tanszékén;
- a Károli Gáspár Református Egyetem Társadalom- és Kommunikációtudományi Intézetében;
- a Bábes-Bolyai Tudományegyetem Szociológia és Szociálismunkás-képző Karán;
- a váradi Partiumi Keresztény Egyetemen.

Az előadások pozitív visszajelzéseiből ítélve, jelentős érdeklődés mutatkozik az ESS felhasználása iránt, mind az oktatók, mind pedig a hallgatók részéről. Reményeink szerint a népszerűsítő előadásoknak köszönhetően, az ESS adatok segítségével elkészülő szakdolgozatok száma növekedni fog a jövőben.

Gyakornoki program

A TK ESS csaptának fontos célja, hogy egyetemi tanulmányaikat végző, kiváló diákokat gyakornokként foglalkoztasson és számukra érdemi és érdekes feladatokat biztosítson. A 2020-as évben két gyakornok vett részt az ESS-hez kapcsolódó tevékenységekben:

- Kiss Júlia (ELTE TÁTK) , aki az ESS nemzetközi konferenciájának szervezésében játszott aktív szerepet;
- Gregory Swart (University of Glasgow), aki a honlapon található online elemzési applikáció fejlesztésében vett részt.

Adatelemző verseny

Az egyetemekkel való együttműködés új formája a diákok számára meghirdetett adatelemző verseny, melynek a TK ESS a fővédnöke. Az ELTE TÁTK-val együttműködésben, MA és PhD hallgatók számára meghirdetett verseny címe **“Egységesülő Európa!”** <https://www.tatk.elte.hu/content/egysegesulo-europa.t.8402>

IV. ESS MAGYARORSZÁGI PROJECT-CSOPORTJÁNAK DISSZEMINÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEI

Az ESS-nek közel 75 ezer felhasználója van világszerte; 67%-uk diák, 6% PhD hallgató és 17%-uk kutató illetve egyetemi oktató. Hazánkban közel 3000 használó regisztrált az ESS honlapján (1947 diák, 455 kutató és egyetemi oktató és 281 PhD hallgató). A TK ESS számára kiemelt jelentőséggel bír a kutatási infrastruktúra minél szélesebb körű használata, az adatokból készült elemzések gazdag publikációja. Ezt a célt több párhuzamos tevékenységgel igyekszünk támogatni.

ESS 2020 nemzetközi konferencia <https://ess2020bp.weebly.com/>.

2020 november 12-én nemzetközi konferenciát tartottunk a TK-ban, a járványügyi helyzetre tekintettel hibrid, személyes illetve online formában. A konferenciát, melynek címe „European Societies through the Prism of the European Social Survey” Boda Zsolt, a TK főigazgatója, és Rory Fitzgerald, az ESS ERIC főigazgatója, nyitotta meg. Nyolc országból 16 előadó négy tematikus szekcióban prezentálta az ESS adatain végzett kutatási eredményeit. A konferencián 40-50 fős hallgatóság, többek között az ESS ERIC vezetői és számos szakmai tanácsadója vett részt. A konferencia kapcsán nemzetközi folyóirat különszámot tervez a TK ESS csapata 2021 során.

ESS socio.hu folyóirat különszám

A socio.hu társadalomtudományi folyóirat **különszámaként** jelennek meg a hazai és külföldi neves kutatók **ESS-el kapcsolatos tanulmányai**, akik az ESS 9. hullámának magyar és nemzetközi adatait nemzetközileg és/vagy időben összehasonlító módon elemezték. A **socio.hu** folyóirat 2021 tavaszán-nyarán megjelenő számában (szerk. Oross Dániel és Szabó Andrea) olvashatók a tanulmányok (a korábbi adatfelvételi köröket is egy-egy különszámban dolgoztuk fel, például a socio.hu 2018/2 száma).

ESS magyar honlap és online interaktív elemző applikációk

A magyar ESS-nek a TK honlapjába ágyazottan önálló honlapja van. <https://tk.hu/european-social-survey-ess>.

Ezen a honlapon közöljük a legfrissebb híreket, felhívásokat, hozzáférhetővé tesszük az adatbázisokat. 2020 során két online adatelemző applikációt fejlesztettünk gyakornokunk segítségével: az egyik, az R9-es kérdőív Timing of life adatait feldolgozó applikáció, mely a honlapon érhető el; a másik, az egy online interaktív elemző applikáció, melyet egy fejlesztés alatt álló online tananyagba ágyazva használjuk fel a jövőben.

ESS Tanács (ESS Hub)

Az ESS Tanács a Társadalomtudományi Központban az ESS infrastruktúrát használó kutatók tudományos fóruma. 2020-ban három találkozót tartottunk, amelyen az ESS tevékenységeit és az ESS-hez kapcsolódó tudományos igényű elemzéseket tárgyaltunk meg.

Megjelenés a tágabb közönség előtt

Az ESS adatai alapján készült elemzések némelyike a tágabb közönség számára is érdeklődésre tartott számot. A teljesség igénye nélkül ismertetünk néhány olyan témát, amelyeket a magyar és nemzetközi sajtó többek között az ESS adatok alapján (ill. azokból készült elemzéseket idézve) tárgyalt. Tucatnyi sajtómegjelenést kapott a COVID járvány kezdetén a TK két munkatársának (Messing Vera és Ságvári Bence) gyorselemzése, amelyben a 65 év feletti társas kapcsolatait vizsgálták és a járvány kapcsán elrendelt karantén szabályok e korosztályra vonatkozó súlyos hatására figyelmeztettek. A jövedelemkülönbségekkel, egyenlőséggel kapcsolatos attitűdökre vonatkozó adatokat a G7 cikke hivatkozza; szintén ebben a sajtótermékben hivatkozzák Patkós Veronika és Farkas Eszter pártpolitikai attitűdök összefüggéseiről készült elemzését, valamint a klímaváltozással kapcsolatos attitűd adatokat. Messing Vera és Ságvári Bence a bevándorlók integrációjáról szóló elemzését nemzetközi (osztrák és német) lapok hivatkozták. A migrációval kapcsolatos többségi attitűdökről készült munkájukat is számos hazai és nemzetközi sajtótermék idézi. Huszár Ákos, Balogh Karolina és Győri Ágnes kutatása a származás szerepét vizsgálta az egyének jövedelmi helyzetének alakulásában. Továbbá online is elérhető, a szakmai körökön túl is érdeklődésre számot tartó Társadalmi Riport, melynek 2020-as kiadványában többek között Herke Boglárka és Medgyesi Márton (jóléti állammal kapcsolatos véleményekről Magyarországon és az Európai Unióban), illetve Messing Vera és Ságvári Bence (életeseleményekkel és életrészekkel foglalkozó) ESS adatokon alapuló kutatási eredményei olvashatók.

V. 2021-ES MUNKATERV

- Az ESS 10. adatfelvételi hullámának lebonyolítása (határidő: augusztus 30.) és az ellenőrzött magyar adatfájl átadása az ESS központnak.
- A SUSTAIN-2 H2020 projekt keretében zajló CRONOS Web-panel magyarországi résztvevőinek toborzása, a szükséges adminisztráció elvégzése, és a 2021-ben esedékes adatfelvételek (2db) lebonyolítása.
- Az ESS National Coordinators' Forum megrendezése Budapesten 2021 szeptemberében (amennyiben a járványhelyzet engedi).
- Az ESS adataihoz és témájához kapcsolódó nemzetközi konferencia szervezése a Társadalomtudományi Kutatóközpontban (2021 ősz).
- Tematikus ESS Special Issue CfP közzététele az Intersections folyóiratban, a beérkezett absztraktok elbírálása (a folyóiratszám tervezett megjelenése 2022 nyár).
- Tematikus ESS folyóirat blokk megjelenése magyar nyelven a socio.hu folyóiratban (tavaszi szám).
- ESS projekt-tájékoztató és felsőoktatási digitális tananyag fejlesztése.
- Az egyetemi előadás sorozat folytatása.
- ESS TK honlapjának megújítása, fejlesztése.
- Az ESS Hub – survey módszertani innovációs központ létrehozása és működtetése a TK keretein belül.
- A gyakornoki program lebonyolítása.

VI. ESS-HEZ KAPCSOLÓDÓ, 2020-BAN MEGJELENT PUBLIKÁCIÓK

Az ESS sikerességének egyik legfontosabb mérőszáma az ESS adatokat használó tudományos publikációk száma és minősége. Az TK ESS csapatának nincs tudomása minden publikációról, hiszen jelentési kötelezettsége nincs a szerzőknek; ezért csupán az általunk végzett keresés eredményeit tudjuk említeni. A valós számok minden bizonnyal magasabbak.

2020-ban összesen 38 angol nyelvű publikációt azonosítottunk, amelyek ESS adatokat használó magyar szerzők jegyeznek. Ezek zöme nemzetközileg jegyzett, impakt faktoros folyóiratokban, vagy nagy kiadóknál kiadásában jelentek meg. Tematikusan és diszciplinárisan rendkívül sokszínű a 2020-as publikációs lista: három magyar nyelvű referált folyóiratban megjelent publikációt (Tér és Társadalom, socio.hu, Demográfia) azonosítottunk. Két sikeresen megvédett PhD disszertáció használta az ESS-t (Makai A., ETK Egészségtudományi Doktori Iskola és Susánszky P., Semmelweis Egyetem Mentális Egészségtudományok Doktori Iskola).

A 2020-ban megjelent publikációkat a teljesség igénye nélkül az alábbiakban soroljuk fel.

- Bartha, A., Bazoti, P., Benedek, I., Butkevičien, E., Katsikas, D., Morkevičius, Vaidas ., Sahin, O., Schlett, B., & Žvaliauskas. G. (2020). What Kind of Public Policies Trigger Populism. *Working paper*, [What Kind of Public Policies Trigger Populism - TK KDK Repozitórium \(mta.hu\)](https://www.mta.hu/mta/kdk/mta-repository/working-papers/what-kind-of-public-policies-trigger-populism)
- Bene, M. (2020). Does context matter? A cross-country investigation of the effects of the media context on external and internal political efficacy. *International Journal of Comparative Sociology*, 61(4), 264-286.
- Beretzky, Zs. (2020). Az informális ellátás költsége krónikus betegségekben: magyarországi kutatások össze-hasonlító elemzése. *Közgazdaság-Review of Economic Theory and Policy*, 15(3), 137-151.
- Boda, Zs. (2020). *Ki dönt?: Kormányzási stílusok és közpolitikai változás Magyarországon 2002-2014*. Budapest, Magyarország : Gondolat Kiadó, Társadalomtudományi Kutatóközpont.
- Boda, Zs., & Medve-Bálint, G. (2020). Politicized Institutional Trust in East Central Europe. *Taiwan Journal of Democracy*, 16(1), 27-49.
- Bodó, B., Antal, D., & Puha, Z. (2020). Can scholarly pirate libraries bridge the knowledge access gap? An empirical study on the structural conditions of book piracy in global and European academia. *PloS one*, 15(12), e0242509.
- Bodor, Á., Varjú, V., & Grünhut, Z. (2020). The effect of trust on the various dimensions of climate change attitudes. *Sustainability*, 12(23), 10200.
- Borbáth, E., & Gessler, T. (2020). Different worlds of contention? Protest in northwestern, southern and eastern Europe. *European Journal of Political Research*, 59, 910-935. Elérhető: [Different worlds of contention? Protest in Northwestern, Southern and Eastern Europe \(wiley.com\)](https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ejpr.12500)

- Bukodi, E., Paskov, M. & Nolan, B. (2020). Intergenerational class mobility in Europe: a new account. *Social Forces*, 98(3), 941-972.
- Füzér, K., Huszár, Á., Bodor, Á., Bálint, L. & Pirmajer, A. (2020). Social capitals, social class, and prosperity in high-trust and low-trust societies. *International Journal of Sociology*, 50(1), 48-67.
- Gerő, M., & Sik, E. (2020). The Moral Panic Button. *Elérhető: [Europe and the Refugee Response; A Crisis of Values?; First Edition \(researchgate.net\)](#)*
- Grünhut, Z., & Bodor, Á. (2020). A bizalom kultúrájának próbatétele. A fizikai és lelki egészség, továbbá a társas kapcsolatok és a szubjektív anyagi helyzet összefüggései a bizalommal járványidőszakban = The culture of trust is on trial. Links among physical and mental health, social relations, subjective welfare and trust during pandemic. *Tér és Társadalom*, 34(3), 26-45.
- Gugushvili, A., Zhao, Y. & Bukodi, E. (2020). Intergenerational educational mobility and smoking: a study of 20 European countries using diagonal reference models. *Public Health*, 181, 94-101.
- Hadarics, M. (2020). The palliative function of climate change denial is stronger in more exposed countries. *Ecopsychology*, 13(1).
- Hegyesi, G., & Talyigás, K. (2020). *Social Work Between Civil Society and the State: Lessons for and from Hungary in a European Context*. In *European Social Work After 1989*. Springer, Cham (pp. 101-118).
- Herke, B., & Medgyesi, M. (2020). Jóléti állammal kapcsolatos vélemények Magyarországon és az Európai Unióban. In: Kolosi, T., Szelényi, I., & Tóth, I. Gy. (szerk.). *Társadalmi Riport 2020*. Budapest, Magyarország: TÁRKI (pp. 478-499).
- Hordosy, R. & Szanyi, E. F. (2020). Moving Through and Moving Away. Higher education strategies of Hungarian students. *Intersections EEJSP*, 6(4), 34-62.
- Kende, A., & Krekó, P. (2020). Xenophobia, prejudice, and right-wing populism in East-Central Europe. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 34, 29-33.
- Kollai, I. (2020). The traditionalism–modernism value conflict in Hungary and Slovakia—a comparative analysis from a longue durée perspective. *Journal of Contemporary Central and Eastern Europe*, 28(1), 29-44
- Kolos K., Kenesei Zs., Kiss K., Kovács E., Michalkó G., & Pinke-Sziva I. (2020). Az ageizmus kialakulására ható tényezők a magyar fiatalok és idősek körében. *Demográfia*, 63(1), 5-34.
- Kozák, M. (2020). What Matters in a Job? A Multi-Level Study of Job Preference Orientations and the Intrinsic Quality of Work in 25 Societies. *Societies*, 10(3), 62.
- Kozák, M. (2020). Cultural productivism and public support for the universal basic income from a cross-national perspective. *European Societies*, 1-23., *Elérhető: [Full article: Cultural productivism and public support for the universal basic income from a cross-national perspective \(tandfonline.com\)](#)*

- Lunau, T., Rigó, M., & Dragano, N. (2020). From National Labor and Social Policies to Individual Work Stressors: Multilevel Concepts, Evidence, and Challenges. *Handbook of Socioeconomic Determinants of Occupational Health: From Macro-level to Micro-level Evidence*, (pp. 1-18).
- Luxné Prehoda A., & Hámori Á. (2020). Igaz, hogy az idősebbek vallásosabbak?. *socio. hu*, 10(1), 25-44.
- Máténé, B. K., & Madari, Z. (2020). Az európai idős lakosság szokásaiban jelentkező eltérések. *Közgazdaság-Review of Economic Theory and Policy*, 15(2), 108-115.
- Messing, V., & Ságvári, B., (2020). From landing to arrival. The Subtle integration of immigrants across Western Europe. Budapest: Friedrich Ebert Stiftung, *Elérhető: [16231.pdf \(fes.de\)](#)*
- Messing, V., & Ságvári, B. (2020). Cementing European divisions. Mapping of European attitudes towards immigrants. Budapest: Friedrich Ebert Stiftung, *Elérhető: [16566.pdf \(fes.de\)](#)*
- Németh, Á., Sümeghy, D., Trócsányi, A., & Pirisi, G. (2020). Competing diversity indices and attitudes toward cultural pluralism in Europe. *Equality, Diversity and Inclusion: An International Journal*.
- Nistor, L., Gergely, O., Sántha, Á., & Telegdy, B. (2020). Everything Changes... More or Less. Opinions about the Post-Pandemic World among Ethnic Hungarians from Transylvania (Romania). *Acta Universitatis Sapientiae, Social Analysis*, 10(1), 57-76.
- Oross, D., Róna, D., & Szabó, A. (2020). Who Brings the Political Change? Divergent Understandings of Politics Among Politically Active Students. In: Feischmidt, M. & Majtényi, M. (szerk.). *The Rise of Populist Nationalism: Social Resentments and Capturing the Constitution in Hungary*, 264-269.
- Patkós, V., & Szántó, A. (2020). Does sophistication increase partisan bias? Evidence from a cross-national analysis. *European Politics and Society*, 1-15., *Elérhető: [Does sophistication increase partisan bias? Evidence from a cross-national analysis: European Politics and Society: Vol 0, No 0 \(tandfonline.com\)](#)*
- Patkós, V., & Farkas, E. (2020). Wearing rose-coloured glasses. The happiness effect of party attachments in Europe. *Journal of Contemporary European Studies*, 28(4), 556-569.
- Patkós, V. (2020) Does Partisan Polarization Hinder Economic Growth? Evidence from 29 European Countries., *Elérhető: [Does-Partisan-Polarization-Hinder-Economic-Growth-Evidence-from-29-European-Countries.pdf \(researchgate.net\)](#)*
- Peterson, A., Evans, E., Fülöp, M., Kiwan, D., Sim, J. BY., & Davies, I. (2020). Youth activism and education across contexts: towards a framework of critical engagements. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 1-19., *Elérhető: [Youth activism and education across contexts: towards a framework of critical engagements \(tandfonline.com\)](#)*
- Scheiring, G. (2020). International Integration, Domestic Disintegration. In: *The Retreat of Liberal Democracy*, Palgrave Macmillan, Cham, (pp. 133-185).

- Seippel, Ø., Breuer, C., Elmoose-Østerlund, K., Feiler, S., Perényi, Sz., Piątkowska, M., & Scheerder, J. (2020). In Troubled Water? European Sports Clubs: Their Problems, Capacities and Opportunities. *Journal of Global Sport Management*, 1-23, *Elérhető: [In Troubled Water? European Sports Clubs: Their Problems, Capacities and Opportunities \(tandfonline.com\)](#)*.
- Szalma, I., Ochsner, M., & Takács, J. (2020). Linking Labour Division within Families, Work–Life Conflict and Family Policy. *Social Inclusion*, 8(4), 1-7.
- Takács, J. (2020). How involved are involved fathers in Hungary? Exploring caring masculinities in a post-socialist context. *Families, Relationships and Societies*, 9(3), 487-502.
- Takács, J., & Szalma, I. (2020). Democracy deficit and homophobic divergence in 21st century Europe. *Gender, Place & Culture*, 27(4), 459-478.
- Tarrosy, I. (2020). Recenzió: Helmut Kury and Slawomir Redo (eds.): Refugees and Migrants in Law and Policy. Challenges and Opportunities for Global Civic Education. *Pécs Journal of International and European Law*, 1, 103-107.
- Tóth, J. (2020). Negative and Engaged: Sentiments towards the 2016 Migrant Quota Referendum in Hungarian Online Media. *East European Politics and Societies*, *Online megjelenés: <https://doi.org/10.1177/0888325420915954>*